

Rimnada sistemica da dretg communal dalla Vischnaunca da Sagogn

Nummera 7710.01

Tetel Lescha da sepultura e da santeri

Edizium Edizium dils 13.11.2015

Edizium dils 06.11.1996

Valeivel 11.12.2015

Remarcas preliminaras

Ord motivs da simplificaziun serefereschan indicaziuns da persunas, funcziuns e mistregns en questa publicaziun uffiziala mintgamai sin tuttas schlatteinas, expriu sch'igl ei stipulau explicit zatgei auter.

Davosa correctura informala 10.03.2024 tras Thomas Candrian

Cuntegn

I. Organisaziun, menaschi e survigilanza	3
II. Uorden da sepultura	4
III. Uorden da santeri	7
A. Access	7
B. Register e repartiziun	7
C. Dimensiuns dallas fossas	8
D. Santeri dalla pleiv catolica	10
E. Santeri dalla pleiv reformada	11
F. Fossa communabla	12
G. Manteniment dallas fossas e dil santeri	13
IV. Disposiziuns finalas	14

Relaschau sebasond sin art. 12 alinea 2 dalla lescha davart ils fatgs da sanadad dil cantun Grischun dils 2 da december 1984 e sin l'ordinaziun cantunala dils 27 d'october 1998 partenent ils fatgs da sepultura.

I. ORGANISAZIUN, MENASCHI E SURVIGILONZA

Survegionza

Art. 1

¹ La survegionza digl uorden da sepultura e santeri ei l'incumbensa dalla suprastonza communal. Ella ei responsabla per l'execuziun digl uorden da sepultura e santeri.

² La suprastonza communal administrescha ils santeris en concordanza culla suprastonza dalla pleiv catolica resp. dalla pleiv evangelica.

Proprietad da terren dils santeris

Art. 2

¹ Ils dus santeris existents a Sagogn ein possess dalla Fundaziun baselgia catolica Sagogn respectiv dalla Pleiv evangelica Sagogn/Laax/Falera. Ei exista tier mintga santeri in dretg da diever incontestabel, semeglionts ad in dretg da servitut, en favur dalla vischnaunca politica. Cheutras ein omisdus santeris instituziuns publicas che surveschan al diever da sepultura.

² Il territori „Crest Baselgia" dalla Fundaziun baselgia catolica stat sut protecziun da monuments. Midaments architectonics astgan vegnir fatgs mo cun consentiment dallas instanzas cantunalas cumpetentas.

Obligaziuns dalla vischnaunca politica

Art. 3

¹ La suprastonza communal ei cunzun obligada da:

- a) relaschar las ordinaziuns per il diever ed il manteniment dil santeri, sebasont sin quella lescha;
- b) prender encunter l'annunzia da sepultura;
- c) dar lubientschas excepziunalas per la sepultura da nundomiciliai;
- d) preparar la fossa ed organisar la sepultura;
- e) survegilar siu persunal necessari;

- f) menar il register da fossas e la controlla dil temps da ruaus da talas;
- g) ordinar ed exequir allontanaziuns da fossas suenten la scadenza dil temps da ruaus.

Obligaziuns dallas pleivs Art. 4

¹ La Fundaziun baselgia catolica Sagogn respectiv la Pleiv evangelica Sagogn/Laax/Falera ha cunzun las suandontas obligaziuns:

- a) ellas survigileschan generalmein il santeri, oravontut la tgira dallas fossas e dil contuorn;
- b) ellas exequeschan la lescha pertuccont ils monuments e las implontaziuns;
- c) ellas procuran per la schubradad sin santeri.

II. UORDEN DA SEPULTURA

Metter en vischi Art. 5

¹ Pér suenten ch'in miedi practicont en Svizra ha constatau la mort astga il defunct vegnir mess en vischi.

² Il vischi astga restar aviarts entochen cuort avon la sepultura sch'igl ei buca ordinau ina serrada ord motivs medicinalns ni pervia dalla decumposiziun avanzada.

³ Per baras cun prighel da contaminusadad valan las directivas federalas pertuccont il metter en vischi.

Material Art. 6

¹ Per satrar eis ei da far diever da vischals d'ina sort da lenn lom e d'urnas che sesligian.

² Ei la bara ultra dil vischi da lenn aunc zugliada en ina folia da plastic ni tschinclada da metal, eis ei da procurar en moda cunvegnenta che aria sufficienta hagi access tier la bara.

Transport dalla bara**Art. 7**

¹ Il transport da baras ei caussa dalla parentella. Prescripziuns specialas da confederaziun e cantun ein da risguardar.

Liug da sepulturas**Art. 8**

¹ Ella vischnaunca da Sagogn san vegnir satrai:

- a) Habitonts, domiciliai e dimorants dalla vischnaunca,
- b) ulteriuras personas mortas sin territori communal ni baras anfladas leu, schebein ils parents giavischan quei.

² Burgheis e defuncts buca sesents ella vischnaunca san vegnir satrai a Sagogn sin damonda e cun lubientscha dalla suprastonza communal, che consultescha leutier la suprastonza dalla pleiv catolica resp. reformada. Quei dretg sa vegnir concedius a tals che havevan relaziuns specialas culla vischnaunca da Sagogn ni cun habitonts da quella.

Elecziun dil santeri**Art. 9**

¹ La satrada sin in ni l'auter santeri succeda tenor la confessiun dil defunct e tenor giavisch dils parents.

² En cass specials decida la suprastonza communal definitivamein - suenter consultaziun dils parents e dallas pleivs - davart l'elecziun dil santeri.

³ Ina satrada ordinaria astga vegnir refusada a negin ord aspects confessiunals ni auters motivs.

Uras da sepultura**Art. 10**

⁴ La sepultura ni la cremaziun astga haver liug sil pli baul 48 uras e sil pli tard 72 uras suenter la spartida dil defunct. La sepultura d'ina urna ei buca ligiada vid il temps da satrar. Cass specials basegnan ina lubientscha excepziunala dil medi districtual.

**Preparaziuns per
sepultura**

Art. 11

¹ La suprastonza communal ordinescha la preparaziun dalla fossa. Ella pren era las mesiras necessarias per sepulturas en cass specials, sco per exempel tier baras anfladas nua ch'ils parents mauncan.

**Sepultura
ecclesiastica**

Art. 12

¹ Per las preparaziuns dil cult religius ein ils parents responsabels. En cass da munconza da parents procura la vischnaunca per ina sepultura digna.

² Il tuchiez da sepultura sedrizza tenor usit e regla dallas pleivs.

**Cuosts da
sepultura**

Art. 13

¹ Las taxas per la sepultura sedrezzan tenor igl uorden da taxas da sepultura e santeri relaschaus dalla radunonza communal.

² La suprastonza communal lubescha excepziunalmein da surprendre ils cuosts da sepultura en cass gravionts.

³ La vischnaunca politica procura ord atgna iniziativa ina sepultura adequata en cass nua ch'ils parents mauncan.

III. UORDEN DA SANTERI

A. ACCESS

Access al santeri Art. 14

¹ Gl'access als santeris ei lubius a mintgin.

² Igl ei scumandau da:

- a) sedepurtar malhonest e far canera sigl areal;
- b) donnegiar ni tschuffergniar igl areal dils santeris, fossas e monuments;
- c) prender giu ed allontanar fluras e plontinas senza esser autorisau;
- d) prender tgauns sils santeris.

B. REGISTER E REPARTIZIUN

Register da fossas Art. 15

¹ L'administraziun communal meina in register da fossas davart l'occupaziun dils santeris. Il register cuntegn num e prenum, data da naschientscha e data da mort dils satrai.

Repartiziun dallas fossas

Art. 16

¹ La repartiziun dalle fossas en retscha sedrezza tenor in plan da santeri fatgs dalla suprastanza communal. Ei vegn satrau en retscha successiva.

² Las fossas sils santeris dalle pleivs ein repartidas en:

- a) Fossas per carschi e giuvenils sur 7 onns
- b) Fossas per affons sut 7 onns
- c) Fossas per urnas
- d) Fossa comunabla

Occupaziun dallas fossas

Art. 17

¹ Mintga vischi e mintg'urna ein da satrar en ina fossa separada.

² La sepultura d'ina urna en ina fossa gia occupada ch'ei existenta dapi maximalmein 12 onns ni la sepultura da pilras urnas ella medema fossa (cun excepziun dalla fossa communabla) sa vegnir lubida sch'il defunct ni ses parents g'avischan quei. Il temps da ruaus original dalla fossa vegn cheutras buca prolunghius.

Temps da ruaus Art. 18

¹ Per mintga fossa munta il temps da ruaus minimalmein 20 onns.

Exhumaziun Art. 19

¹ Igl ei scumandau d'exhumar ina bara avon la scadenza dil temps da ruaus. En cass d'excepziuns decida il departement da giustia, polizia e sanidad dil cantun Grischun.

Dismetter las fossas Art. 20

¹ En cass ch'ei vegn ordinau sunter la scadenza dil temps da ruaus l'allontanaziun da fossas ston ils descendents vegnir avisai silmeins treis meins avon l'entschatta dalla acziun. El medem mument sto quei vegnir annunziau egl organ da publicaziun dalla vischnaunca.

² Vegn ina fossa buca allontanada dils descendents enteifer il termin, exequescha la vischnaunca quei. Ils cuosts vegnan adossai als descendents. La vischnaunca sa disponer sur dils monuments ch'ei in buca vegni retratgs enteifer il termin.

C. DIMENSIUNS DALLAS FOSSAS

Cavar/arver la fossa Art. 21

¹ Las singulas fossas ston haver ina distanza da silmeins 30 cm d'ina tier l'otra.

² Las vias denter las retschas ston haver ina distanza da silmeins 70 cm d'ina tier l'otra.

³ Per arver respectiv cavar la fossa nova valan las suandontas dimensiuns minimalas:

- a) per fossas da carschi e giuvenils sur 7 onns
liung 190 cm
lad 70 cm
profund 150 cm
- b) per affons sut 7 onns
liung 120 cm
lad 50 cm
profund 130 cm
- c) per urnas
liung 70 cm
lad 40 cm
profund 80 cm
- d) per la fossa communabla
profund 80 cm

⁴ Ossa ed eventualas urnas ord fossas che vegnan cavadas si suenter la scadenza dil temps da ruaus ein da satrar adequatamein.

Art. 22

Rama da crap

¹Mintga fossa ei da cunfinar sil pli baul suenter 12 meins cun ina rama da crap uniforma e sto corrispunder allas suandontas mesiras:

- a) Per fossas cun vischi per persunas da 7 onns ensi
liung 160 cm
lad 60 cm
- b) Per fossas dad urnas ed affons sut 7 onns
liung 70 cm
lad 60 cm

²La rama da crap vegn tschentada per il temps da ruaus e sto survargar il terren per 10 cm.

D. SANTERI DALLA PLEIV CATOLICA

Segns-fossa

Art. 23

¹ Scadina fossa ha da vegnir signada suenter la sepultura cun la crusch-fossa da lenn che vegn furnida digl institut da sepultura. La rama da lenn vegn messa a disposiziun dalla vischnaunca per ils emprems 12 meins.

² Segns- fossa e ramas da crap astgan vegnir postai sil pli baul 12 meins suenter la sepultura, e quei en convegnientscha culla suprastonza dalla pleiv. Il terren astga ni esser bletschs ni schelaus. La tiara che vonza ei da deponer sil plaz destinau el santeri.

³ Segns-fossa ein lubi sulettamein en fuorma d'ina crusch da fier battiu. Mintga project ei da schar approbar entras la suprastonza dalla pleiv.

⁴ L'inscripziun vid las cruschs sto cuntener num, prenum, onn da naschientscha ed onn da mort dil defunct.

⁵ Scadina crusch sto esser formada artisticamein cun gust en tuts graus e s'accordar harmonicamein cugl entir santeri.

⁶ Fossas cunfinontas duessen s'accordar.

Cruschs-fossa

Art. 24

¹ La grondezia dalla crusch ei decisiva pigl effect equilibrau d'in santeri. Sco las pli grondas extensiuns ein fixadas:

- a) Fossas per carschi
 - altezia dalla crusch naven dalla rama 130 - 150 cm
 - ladezia dalla crusch 50 - 70 cm
 - Il sochel che porta la crusch astga buca sur-
vargar pli che 15 cm la rama.

- b) Fossas per affons
 - altezia dalla crusch naven dalla rama 70 - 90 cm
 - ladezia dalla crusch 30 - 40 cm
 - L'altezia vegn mesirada al revers.
- c) Fossa per urnas
 - altezia dalla crusch naven dalla rama 80 - 100 cm
 - ladezia dalla crusch 40 - 50 cm.

Plontaziun**Art. 25**

¹ La singula fossa vegn indicada tras era planiva. La surfatscha che sa vegnir implantada mesira:

- a) partiziun carschi e giuvenils 160 / 60 cm
- b) partiziun affons 95 / 45 cm
- c) partiziun urnas 100 / 60 cm

E. SANTERI DALLA PLEIV REFORMADA**Segns-fossa****Art. 26**

¹ Scadina fossa ha da vegnir signada suenter la sepultura cun la crusch-fossa da lenn che vegn furnida digl institut da sepultura. La rama da lenn vegn messa a disposiziun dalla vischnaunca per ils emprems 12 meins.

² Segns-fossa e ramas da crap astgan vegnir postadi sil pli baul 12 meins suenter la sepultura e quei en curvegnientscha cun la suprastonza dalla pleiv. Il terren astga ni esser bletschs ni schelaus. La tiara che vonza ei da deponer sil plaz destinau sper santeri.

³ Segns-fossa ein lubi sulettamein en fuorma d'in monument da crap. Mintga project ei da schar approbar entras la suprastonza dalla pleiv.

⁴ L'inscripziun vid il monument sto cuntener num, prenum, onn da naschientscha ed onn da mort dil defunct.

⁵ Scadin monument sto esser formaus artisticamein cun gust en tuts graus e s'accordar harmonicamein cugl entir santeri.

⁶ Fossas cunfinontas duessen s'accordar.

Monument**Art. 27**

¹La ladezia d'in monument astga buc survargar la ladezia dalla rama da crap.

² L'altezia d'in monument astga buca survargar 100 cm.

³ L'altezia d'in monument dad urnas astga buca survargar 70cm.

F. FOSSA COMMUNABLA**Principi****Art. 28**

Sin mintga santeri metta la vischnaunca a disposiziun ina fossa communabla per urnas.

Ornaments**Art. 29**

¹ Suenter ina sepultura en fossa communabla astgan vegnir deponidas fluras, candeilas ed autras decoraziuns mo ils emprems treis meins. Suenter quei temps allontaneschan ils responsabels ils ornaments.

G. MANTENIMENT DALLAS FOSSAS E DIL SANTERI

Manteniment da fossas en retscha **Art. 30**

¹ La decoraziun ed il manteniment dallas fossas en retscha ei caussa dils parents. Sch'enzatgi fa buca siu duer da mantener quellas, ordeina la suprastonza communal da metter en uorden quellas cun adossar ils cuosts als pertuccai.

² Igl ei scumandau da plantar plontinas e caglias sin las fossas aschinavon che quei ha consequenzas mulestusas per las fossas vischinontas.

Manteniment da fossas comunablas **Art. 31**

¹ La vischnaunca ei responsabla per la construcziun ed il manteniment dallas fossas comunablas.

² Per la tgira d'in ornament floreal dalla fossa comunabla procura la pleiv.

Manteniment dil santeri **Art. 32**

¹ Ils cuosts ch'il menaschi ed il manteniment ordinari dils santeris caschunan vegnan curclai dalla vischnaunca Sagogn. Includ ein slargiements ni transformaziuns necessaris dallas partiziuns dils santeris. Includ ein era manteniment e conservaziun dils mirs santeri, aschinavon che quei survecha directamein da metter en claus ils santeris.

² Sin damonda sa la vischnaunca conceder contribuziuns per expensas extraordinarias che van en favur dil contuorn baselgia e dils santeris.

IV. DISPOSIZIUNS FINALAS

Disposiziuns
penalas

Art. 33

¹ Mintga violaziun encunter questa lescha ni encunter disposiziuns directivas sa vegnir castigada entras la suprastonza communal cun multas entochen 1'000.-francs.

² Igl ei resalvau d'exequir l'ordinaziun sin donn e cuost dil culpont sco era da remetter quel al derschader penal.

³ La procedura sereferescha sillas directivas cantunalas pertuccont il process penal avon autoritads administrativas.

Entrada en vigur

Art. 34

¹ Questa lescha entra en vigur cun approvaziun dalla radunonza communal.

² Questa lescha remplazza tuttas leschas anteriuras.

Ediziun approvada dalla Suprastonza communal ils	-
Ediziun approvada dalla Radunonza communal ils	11.12.2015
Ediziun approvada dalla Regenza dil cantun GR ils	-